

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Martijn de Quartel

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 17 december 2020

Ons kenmerk U20.09947

Uw brief van

Onderwerp **Terugkoppeling gesprekken fracties
proces aanwending Eneco-gelden**

Geachte leden van de Raad,

De aanwending van de verkoopopbrengst betreft u, zoals afgesproken in een raadsbreed proces, waarbij de raad integrale afwegingen kan maken in relatie tot de meerjarige opgaven van de gemeente. Het presidium heeft gevraagd of de portefeuillehouder financiën bij de fractievoorzitters de input voor de nadere invulling van het procesvoorstel wil ophalen, waarna het college een procesvoorstel aanbiedt aan de raad. De gesprekken met de fractievoorzitters vonden in het najaar van 2020 plaats. Bijgaand treft u op basis van de rode draad uit deze gesprekken een procesvoorstel en daaraan gekoppeld een voorstel voor enkele inhoudelijke uitgangspunten ten aanzien van de aanwending van de Eneco-gelden. Het college stelt zich voor dat u deze brief ter bespreking agendeert voor de commissie AB van januari 2021.

Stap 1 in het proces: opbrengsten Eneco eerst aanwenden voor schuldenreductie

Uit de gesprekken komt naar voren dat vrijwel alle fracties in eerste instantie de schulden van de gemeente verder willen terugbrengen. Nog onduidelijk bij deze fracties is hoe ver de schulden teruggebracht moeten worden en op welke manier. Hier ziet het college een samenloop met de bestuursopdracht 'Herziening financieringsstructuur' waarover wij u informeerden via brief op 1 september 2020.

Een aantal fracties gaf aan dat het wenselijk is om, bijvoorbeeld op basis van benchmarking, na te gaan welk schuldenniveau voor een gemeente als Lansingerland acceptabel is. Dit niveau kan dan worden aangehouden als referentie (hoewel niet als norm). Wij betrekken deze wens bij de uitvoering van genoemde bestuursopdracht. De uitkomst van de bestuursopdracht, en daarmee ook het 'ijkpunt' van de schuldenomvang, landt in de Kadernota 2022.

Meerdere fracties gaven aan dat het doel van de schuldenreductie in ieder geval zou moeten zijn dat door het verminderen van de aan de schulden gerelateerde rentelasten het dividendverlies Eneco van € 1,6 miljoen op termijn structureel wordt gecompenseerd. Wij stellen daarom ook voor dit als uitgangspunt vast te stellen. Daarbij merken we wel op dat in de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 daar eigenlijk, via de bestemmingsreserve 'boeterente leningen-portefeuille', al mee gerekend is. Via het effectueren van de beoogde schuldenreductie zal dus, ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting, geen verbetering optreden van het structurele saldo van de meerjarenbegroting.

Stap 2 in het proces: resterende opbrengst na schuldenreductie toekomstbestendig aanwenden

Na reductie van het schuldenniveau tot een voor onze gemeente passend niveau kan de resterende opbrengst aangewend worden. Gezien de huidige saldi van de begroting moeten eventuele aanwendingsvoorstellen daarbij niet alleen tot maatschappelijk rendement, maar ook tot financieel rendement leiden. Ook die verkenning is onderdeel van de bestuursopdracht. Vanuit het merendeel van de fracties is daarbij meegegeven om hierbij behoedzaamheid te betrachten en vooral te verkennen of investeren mogelijk is via zogenoemde revolverende fondsen, in nutsbedrijven en/of in energietransitie gerelateerde activiteiten. In die tweede en derde categorie valt een mogelijke kapitaalverstrekking aan Stedin. Het merendeel van de fracties heeft behoefte aan een toetsingskader voor dergelijke aanwendungen. Een toetsingskader voor zowel inhoudelijke als financiële kaders: 'waar wenden we het geld voor aan?' en 'aan welke financiële randvoorwaarden moet deze aanwending voldoen'?

Het college bereidt zich voor om in het voorjaar van 2021, tegelijkertijd met de afronding van de bestuursopdracht financieringsstructuur, een dergelijk toetsingskader op te stellen. En dat dit kader gelijktijdig met de Kadernota 2022 wordt behandeld en door uw Raad wordt vastgesteld. Het kader kan dan als input dienen voor het opstellen van de begroting 2022 en eventuele investeringsvoorstellen die hierin dan kunnen landen. Daarbij moet wel bedacht worden dat investeringen leiden tot kapitaallasten en we deze kapitaallasten dan wel in onze begroting structureel moeten dekken. Dit kan bijvoorbeeld door de reserve Eneco voor dat deel van die investeringen om te vormen naar kapitaallasten dekkingsreserve. Ook dergelijke implicaties nemen we op in het op te stellen toetsingskader.

Om uw Raad mee te nemen in de uitkomsten van de bestuursopdracht en de kaders voor verdere aanwending organiseren we in overleg met de griffie in april 2021 een beeldvormende avond hierover. Uw input op deze avond betrekken we dan bij de afronding van het voorstel.

Enkele inhoudelijke en procesmatige aandachtspunten die de fracties meegaven

Naast voorgaande procesvoorstellen vat het college in deze brief enkele inhoudelijke en procesmatige aandachtspunten samen die de fracties meegaven in de gesprekken. Per punt doen wij u een voorstel hoe deze een plek te geven in het komende proces. Daarnaast kunt u deze aandachtspunten betrekken bij uw eigen beeld- en oordeelsvorming nu en straks bij de voorstellen in de Kaderbrief 2022.

Overwegingen t.a.v. de inhoud

- Het merendeel van de fracties heeft een voorkeur voor investeringen in de toekomst van Lansingerland. En ziet deze investeringen bijvoorbeeld gekoppeld aan de ‘Omgevingsvisie’ en het lopende traject van de toekomstverkenning. Het aanwenden van de Eneco-opbrengst moet daarbij leiden tot zichtbare en tastbare/voelbare resultaten die bij voorkeur vele jaren meegaan (sommige fracties spraken van iconen). De volgende generatie (jongeren) moet hierbij volgens diverse fracties de doelgroep zijn, zij moeten er vooral van kunnen profiteren. De gemeente goed achterlaten voor ons nageslacht. Andere fracties geven weer aan dat zij vinden dat iedereen van de opbrengsten moet kunnen profiteren, waarbij bijvoorbeeld ook de tuinbouwsector is genoemd.
- Meerdere partijen staan terughoudend tegenover het door de gemeente zelf actief gaan investeren in bijvoorbeeld woningen en zorgbedrijven.
- Bijna alle fracties gaven aan dat het onwenselijk is om de Enecogelden in te zetten om meerjarige tekorten te dekken. De begroting moet ook zonder de inzet van de Enecogelden structureel in evenwicht zijn. Wel gaven enkele fracties aan dat hiervoor, door de inzet van de reserve Enecogelden, enigszins tijd mag worden gekocht om dit proces van structureel op orde maken (structurele baten dekken dan de structurele lasten) in de vorm van ombuigingen, bezuinigen etc. zorgvuldig te doen. Twee fracties vinden dat een deel van de Eneco-opbrengst wel kan worden ingezet als ‘laatste-optie’ indien de impact van bezuinigingen en ombuigingen maatschappelijk te groot is.
- Nagenoeg alle fracties gaven aan dat het niet wenselijk is de Eneco-opbrengst aan te wenden om (tijdelijk) belastingen te verlagen. Dit ook met het oog op het structureel sluitend moeten zijn van de meerjarige begroting.

Overwegingen t.a.v. het proces

- Participatie moet bij voorkeur gaan over het hoe, niet over het wat. Het merendeel van de fracties gaf aan dat voor het bepalen van de aanwendingsrichtingen vooraf geen uitgebreide burgerparticipatie hoeft plaats te vinden, dat dit kan lopen via de volksvertegenwoordigende rol van de Raad met voorbereiding door het college. De werkwijze van het formuleren van de 10 beleidsaccenten in het sociale domein werd daar door een fractie als ‘voorbeeld werkwijze’ aangehaald. Participatie kan de komende jaren een goede plek krijgen bij de verdere uitwerking van de aanwendingsrichtingen in concrete voorstellen en activiteiten.
- Uit de gesprekken komt een verdeeld beeld naar voren van het tempo van de besluitvorming t.a.v. de aanwending van de Enecomiddelen. Er zijn fracties die in de Kaderbrief 2022 de aanwending (op hoofdlijnen) willen vastleggen, maar ook fracties die aangeven dat er nog tijd genoeg is en het geld niet (direct) op hoeft en bij wijze van spreken de komende 10 jaar nog bepaald kan worden. Het college stelt hier een middenweg voor, in de Kaderbrief 2022 kunnen globale ‘bestedingsrichtingen’ worden vastgelegd die de jaren erna verder worden geconcretiseerd in uitvoeringsprogramma’s.

- Andere gemeenten (bijvoorbeeld Rotterdam) werken met een commissie van 'wijzen' die advies geeft aan college en Raad t.a.v. de aanwending van de Eneco-gelden. Enkele fracties gaven aan hiervoor open te staan, maar er bleek geen groot enthousiasme.
- Een aantal fracties gaf aan bij het formuleren van het toetingskader ook aan te willen haken bij ontwikkelingen zoals de 'Sustainable Development Goals' en het begrip 'Brede welvaartsdenken'. Wij stellen voor dit te betrekken bij het formuleren van het toetsingskader.

Stand van zaken juridische procedure Remu

Deze brief grijpen wij aan om u meteen te informeren over de meest recente ontwikkeling van de juridische procedure Remu. Bij de verkoop van de aandelen Eneco heeft u kennis genomen van het bij de voormalige aandeelhouders achterblijven de risico inzake de juridische procedure Remu. Op 8 december 2020 deed het Gerechtshof Amsterdam uitspraak in het hoger beroep. Hierbij is Eneco (en hiermee de voormalige aandeelhouders) in het gelijk gesteld. De eisende partij kan binnen 3 maanden nog in cassatie, dus de kwestie is nog niet volledig afgerond. De uitspraak sluit aan bij de risico inschatting laag die wij maakten in het kader van het bepalen van het weerstandsvermogen. Er is dus geen reden om deze inschatting aan te passen.

Afsluitend

Met deze samenvattende terugkoppeling van de fractiegesprekken en de op basis daarvan geformuleerde voorstellen verwachten wij samen met u in de commissie AB van januari een constructieve gedachtewisseling te kunnen hebben. De opbrengst van deze gedachtewisseling gebruiken wij om de voorstellen aan te scherpen en om te vormen tot een toetsingskader. Voor ons staat voorop de aanwending van de Eneco-middelen samen met u vorm te geven met de toekomst van Lansingerland in het vizier!

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

b.a.

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester